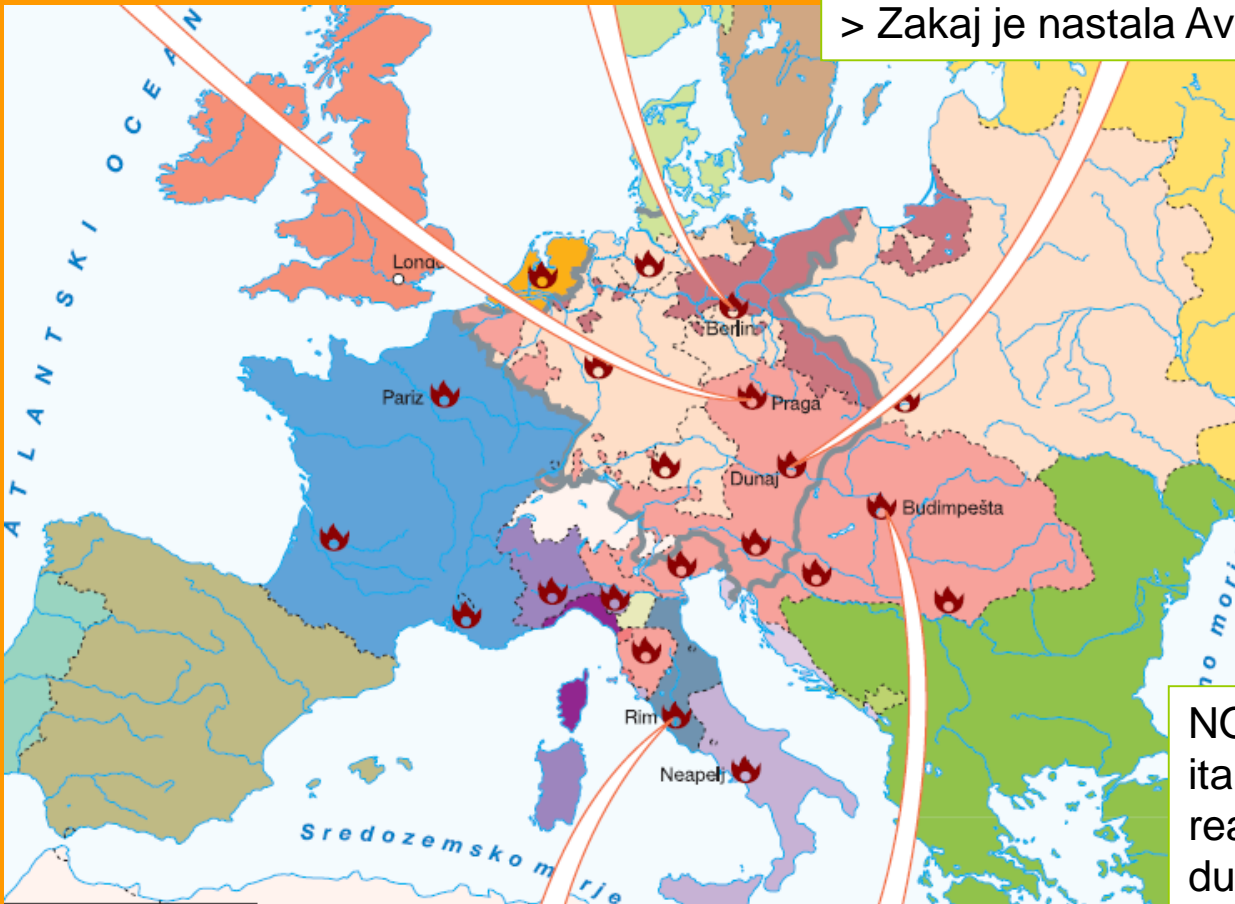

USPEHI IN NEUSPEHI NACIONALNIH GIBANJ V 19. STOLETJU učb. str. 95-97

- > Veš, kako je nastala združena Italija?
- > Kako je nastalo združeno Nemško cesarstvo?
- > Zakaj je nastala Avstro-Ogrska?

NOVI POJMI:
italijansko narodno gibanje
realna politika
dualizem

Kako je nastala združena Italija

- Italijani so živel **razdeljeni med več držav**, največje sta bili Benečija in Lombardija, ki sta spadali pod Avstrijo.
- Po revoluciji l. 1848 je bil uveden strog režim, ki je zatiral liberalno in narodno gibanje.
- Nezadovoljstvo Italijanov.

Za združitev Italije so si prizadevali:

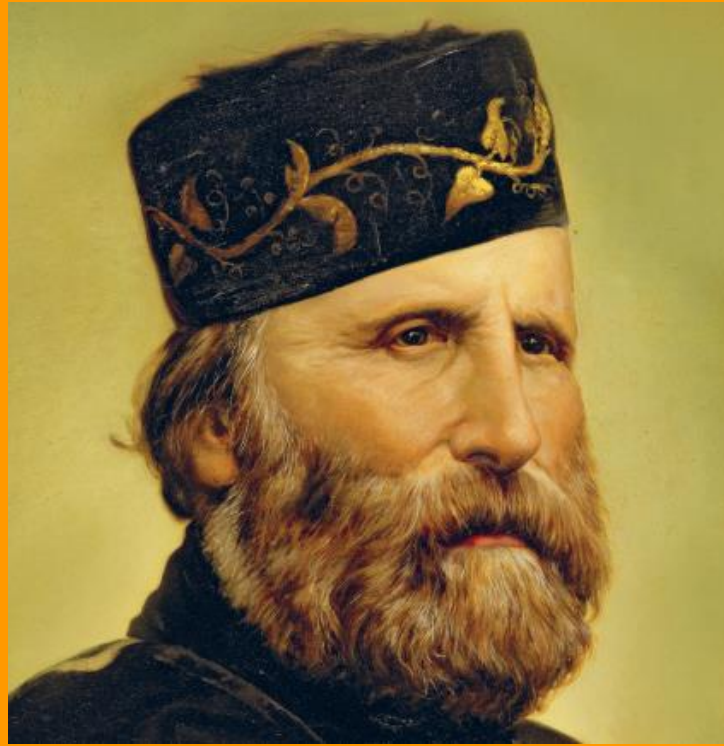
- gibanje **Mlada Italija** (Giuseppe Mazzini),
- **Sardinsko kraljestvo**, (Camillio di Cavour); podpora Francije proti Avstriji.
- **Giuseppe Garibaldi**, ki je leta 1860 s **četami prostovoljcev** (rdečesrajčniki) na Siciliji začel osvobodilni pohod.

- Naštej italijanske državnice pred združitvijo!
- Kateri dve pokrajini je imela v oblasti Avstrija?

Camillio di Cavour

Giuseppe Garibaldi

Viktor Emanuel II.

Po uspešni vojni proti Avstriji je **leta 1861 nastala Kraljevina Italija**, ki jo je vodil sardinski kralj Viktor Emanuel II.

Rim je postal glavno mesto Kraljevine Italije 1870 (ustavna monarhija).

Kako je nastalo združeno Nemško cesarstvo

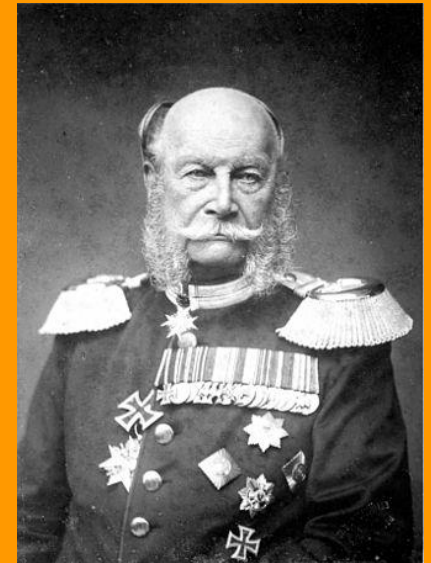
Po dunajskem kongresu so bile nemške državice povezane v ohlapno Nemško zvezo, v kateri sta bili Prusija in avstrijsko cesarstvo.

- Prusija je pod kraljem Viljemom I. je z reformo vojske **povečala svojo moč.**
- Vodilno vlogo pri združitvi je imel pruski ministrski predsednik države **Otto von Bismarck**, ki je pripravil in izpeljal **združitev nemških dežel.** Zagovarjal je združitev **brez Avstrije** (malonemški program).
- **1871** je bilo v Versaillesu razglašeno združeno **Nemško cesarstvo.**

Zaradi nastanka **dveh novih držav** se je politični **položaj v Evropi močno spremenil.**

Otto von Bismarck

Nemški cesar Viljem I.

Kako je nastala Avstro-Ogrska

TEŽAVE

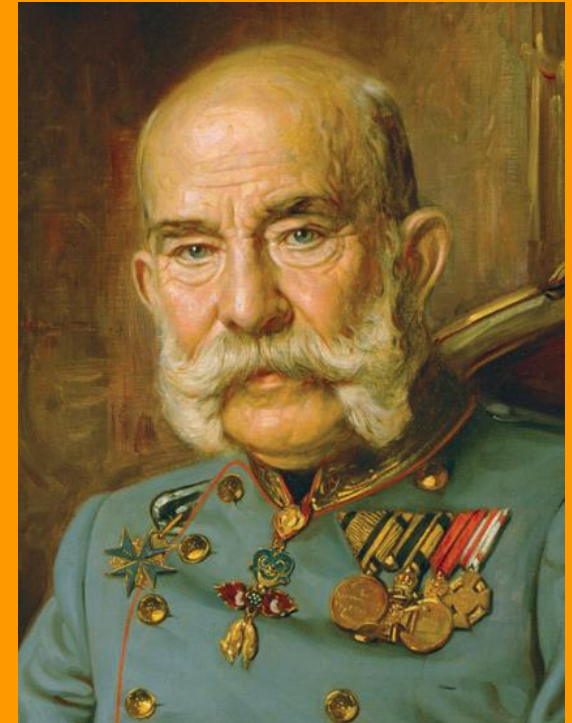
• **Notranje težave:**

- nacionalne zahteve nenemških narodov, ki so presegali število Nemcev.
- Najmočnejša naroda: Nemci in **Madžari**,
- Madžari tudi zahtevajo več narodnih pravic

- V **zunani** politiki je izgubljala vojne: 1866 proti **Prusiji**, 1859 proti **Italiji**; izgubila je Lombardijo in 1861 še bogato Benečijo, izgubi svojo vlogo v nemški zvezi

• **Gospodarske težave:**

- izgubljene vojne
- prevelik državni aparat
- neuspešne gosp. reforme

Cesar Franc Jožef

Zaradi vseh težav je moral **cesar** popustiti zahtevam liberalnega meščanstva → **1859** je bil odpravljen Bachov absolutizem, reforme v državi → sledila je tako imenovana **ustavna doba**.

Po letu 1866, ko je avstrijsko cesarstvo porazila Prusija in je izgubila Benečijo, so se še poglobila nesoglasja med posameznimi narodi v avstr. cesarstvu.

Cesar je moral popustiti Madžarom in leta 1867 se je država preoblikovala v dve povezani, vendar samostojni enoti in nastala je Avstro – Ogrska. Taki ureditvi pravimo **DUALIZEM ali dvojna monarhija.**

Avstrija se je gospodarsko razvijala, v primerjavi z Anglijo in Prusijo pa je precej zaostajala. Na vzhodu in Balkanu, ki se je ravno otresel turške nadvlade, je Avstrija veljala za bogato, kultivirano, pravno urejeno in stabilno državo.

ZNAČILNOSTI DUALIZMA:

- na čelu **razdeljene države** je bil **Franc Jožef**, ki je bil v **avstrijskem** delu **cesar**, v **madžarskem** pa **kralj**.
- obe enoti sta imeli **skupnega vladarja, finance, vojsko in zunanjo politiko**;
- **Nemcem in Madžarom** je avstrijski dualizem prinesel **samostojnost**, ki pa je bila **drugi narodom (Slovenci, Čehi, Hrvati ...)** **nedosegljiva** vse do razpada Avstro-Ogrske 1918.
- **Slovenci so po uvedbi dualizma živeli razdeljeni** med avstrijski in ogrski del, del Slovencev pa je živel tudi v Italiji (Beneški Slovenci).

Naštevajte narode, ki so živeli v avstrijskem cesarstvu!

Katere pokrajine so po uvedbi dualizma 1867 pripadale avstrijskemu delu?

Katere pokrajine so pripadale madžarskemu delu?

Kako se je imenovala nova država?